

เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ ม.4 ต.นาพรุ อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช เป็นราชการบริหารส่วนกลาง สังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม สร้างขึ้นก่อน พ.ศ. 2440 ปัจจุบันมีอายุกว่า 106 ปี แต่เดิมตั้งอยู่ตรงข้ามวัดเสมาเมือง ต.ในเมือง จ.นครศรีธรรมราช มีกำแพงกันด้วยไม้ใหญ่ทั้งลำ มีผู้คุมชื่อนายเล็ก ชาวบ้านทั่วไปเรียกว่า "ตะรางนายเล็ก" ในปี พ.ศ. 2440 ได้ย้ายไปสร้างใหม่ที่บริเวณป้อมกำแพงเมืองด้านทิศเหนือ เรียกว่า เรือนจำประจำเมืองนครศรีธรรมราช มีพะอัมพะรังชื่อว่า นายคล้าย (ไม่ทราบนามสกุล) แต่ด้วยเหตุที่ตั้งของเรือนจำ ไม่สะดวกแก่การสัญจรของราษฎร ในปี พ.ศ. 2452 จึงได้ย้ายไปสร้างใหม่ที่บริเวณตรงข้ามหน้าวัดพระคลัง (ที่ทำการของเรือนจำเดิม) เป็นกำแพงก่อด้วยอิฐที่รื้อมาจากกำแพงเมืองนครศรีธรรมราช ฉาบปูนทั้งด้านนอกด้านใน มีความสูงประมาณ 6 ศอก มีป้อมรักษาการ 4 ป้อม ตามมุมกำแพง 4 ทิศ ภายในเรือนจำ มีเนื้อที่ 18 ไร่ 2 งาน 26 ตารางวา พะอัมพะรังของเรือนจำฯ แห่งนี้ คือ ขุนพัฒนาอาญา หมื่นรุกขไพรี หลวงพิสัยฯ หลวงจารุฯ และหลวงสมุททนต์อัญญาฯ ตามลำดับ พร้อมทั้งได้ก่อสร้างป้อมรักษาการณ์เพิ่มขึ้นอีก 1 ป้อม และเสริมกำแพงให้สูงขึ้นอีก 2 ศอก ด้วย

ในปี พ.ศ. 2494 กรมราชทัณฑ์ ได้ยกฐานะขึ้นเป็นเรือนจำกลางประจำเขตนครศรีธรรมราช มีผู้บังคับบัญชาตำแหน่ง ผู้บัญชาการเรือนจำ ในปี พ.ศ. 2503 กรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดให้เปลี่ยนชื่อเป็น เรือนจำเขตนครศรีธรรมราช ในปี พ.ศ. 2516 ก็ได้กำหนดให้เปลี่ยนชื่อใหม่อีกครั้งเป็น "เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช"

เนื่องจากที่ตั้งของเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช (แห่งเดิม) อยู่ใจกลางเมือง ติดถนนราชดำเนิน มีพื้นที่ภายในคับแคบ ไม่สามารถรองรับจำนวนเพิ่มอย่างรวดเร็วของผู้ต้องขังได้ กอปรกับมีอายุการใช้งานยาวนานถึง 92 ปี (พ.ศ. 2452-2544) ทำให้ไม่เหมาะสมกับการควบคุมและปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักทัณฑวิทยา กรมราชทัณฑ์ จึงขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ "ห้วยพระ" ม.7 ต.นาพรุ อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช ก่อตั้งเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช (ปัจจุบัน)

สถาปัตยกรรมทางกายภาพของเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

- ภูมิประเทศของเรือนจำกลางนครศรีธรรมราชปัจจุบัน ตั้งอยู่เลขที่ 102 ม.7 ต.นาพรุ อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช
- ขนาดเนื้อที่ทั้งหมด 329 ไร่ 54 ตารางวา แบ่งเป็นพื้นที่ภายในเรือนจำ 62 ไร่ 1 งาน 2 ตารางวา ซึ่งมีสิ่งปลูกสร้างประกอบด้วย บ้านพักข้าราชการ 6 หลัง อาคารชุด 6 หลัง จำนวน 168 หน่วย และอาคารที่ทำการและบ้านพักเจ้าหน้าที่ของสถานที่ควบคุมตัวระหว่างรอตรวจพิสูจน์ผู้ติดยาเสพติดอีกส่วนหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีเนื้อที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแลอีก 2 แห่ง คือที่ดินที่เป็นที่ตั้งทัณฑสถานเปิดเขาหมาก อ.ร้อนพิบูล จ.นครศรีธรรมราช ระยะทางจากเรือนจำ 21 กม. มีพื้นที่ 98 ไร่ 2 งาน และที่ดินที่เป็นที่ตั้งบ้านพักข้าราชการ (เรือนจำแห่งเดิม) อยู่ใน ต.โพธิ์เสด็จ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ซึ่งมีพื้นที่ 16 ไร่ 30 ตารางวา
- ระบบความมั่นคงของเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช มีกำแพงคอนกรีตเสริมใยเหล็ก สูง 7 เมตร ความยาวโดยรอบเรือนจำ 1365 เมตร มีป้อมรักษาการบนแนวสันกำแพง 3 ป้อม ภายในแบ่งพื้นที่ออกเป็น 8 แดน แต่ละแดนมีกำแพงคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 5 เมตร เป็นเขตกั้นอีกชั้นหนึ่ง บริเวณแนวสันกำแพงติดตั้งระบบสายไฟฟ้าแรงสูงและลวดหนามหีบเพลง, ระบบสัญญาณเตือนภัยรอบบริเวณ, ระบบตรวจจับความเคลื่อนไหว, และติดตั้งกล้องวงจรปิดโทรทัศน์ตามจุดต่าง ๆ อีก 239 ตัว
- ความจุมาตรฐานของเรือนจำกลางนครศรีธรรมราชที่รับได้ 3500 คน แบ่งเป็นผู้ต้องขังชาย 3250 คน ผู้ต้องขังหญิง 250 คน
- ความจุเฉลี่ยของเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช อยู่ที่ ชาย 3500 คน หญิง 250 คน
- จำนวนผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ปัจจุบันมีผู้ต้องขังที่อยู่ในการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาล จำนวนทั้งสิ้น 3816 คน เกินความจุมาตรฐานถึง 312 คน คิดเป็นอัตราส่วนเจ้าหน้าที่ต่อผู้ต้องขัง 1:22 ซึ่งอัตราส่วนมาตรฐานสากลอยู่ที่ 1:5 มาตรฐาน ก.พ. อยู่ที่ 1:10

102 ม.7 ต.นาพรุ อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช 80000

โทรศัพท์.075-378909, 075-378913 โทรสาร.075-378908